

ผลของการปลูกป่าต่อการเปลี่ยนแปลงความชื้นในดิน

ณรงค์ ชินบุตร และสมศักดิ์ ทองวิวัฒน์

บทคัดย่อ

การตรวจวัดความชื้นในดินโดยเทคนิคทางกัมมันตรังสี (Neutron Scattering) ในสวนป่าไม้โตเร็ว ได้แก่ ยูคาลิปตัส สนทะเล สนประดิพัทธ์ กระจับปี่ กระจับปี่ และสวนยางพารา ที่ปลูกในดินชุดมาบอบน (Mb) บริเวณพื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พบว่า ชนิดของดินและชนิดของพืชเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อปริมาณความชื้นในดิน แปลงยางพาราจะมีความชื้นในดินมากกว่าดินแปลงสวนป่าอื่น ๆ ตลอดปี ทั้งนี้เนื่องจากต้นยางมีทรงพุ่มหนาที่ปกคลุมดินตลอดเวลา แปลงสวนป่าที่มีความชื้นดินรองลงมา ได้แก่ สนทะเลและป่ายูคาลิปตัส เป็นที่น่าสังเกตว่า ในสวนป่ายูคาลิปตัสจะมีไม้ล้มและวัชพืชบางอย่าง เช่น ต้นสาบเสือ เจริญเติบโตน้อยกว่าแปลงสวนป่าอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในฤดูแล้ง ไม้ล้มจะมีน้อยมาก ส่วนสวนป่าอีก 3 แปลงคือ สนประดิพัทธ์ กระจับปี่ และกระจับปี่จะมีความชื้นดินน้อยกว่า 3 แปลงแรก เนื่องจากดินมีเนื้อหยาบกว่า การระบายน้ำของดินดี จึงเก็บน้ำไว้ได้น้อยกว่า